

Бондаренко В.А., кандидат
юридичних наук, Львівський
державний університет
внутрішніх справ

ВИХОВАННЯ КУРСАНТІВ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ
СИСТЕМИ МВС У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ
ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Мета виховної роботи, яка здійснюється викладачами іноземних мов, тісно пов'язана з усім виховним процесом, що відбувається у вищих навчальних закладах МВС України. Важливі аспекти виховання в процесі навчання іноземної мови: змістовий; предметний; трудовий; організаційний; соціальний; комунікативний; методичний; моральний; контролюючий; психолого-емоційний.

Виховна робота спрямована на: зміцнення дисципліни і правопорядку, формування організованості, старанності, ініціативи, самостійності та усвідомлення відповідальності кожного за свої дії та вчинки, створення сприятливої соціально- психологічної обстановки в навчальних групах; згуртування особового складу правоохоронних органів навколо ідеї державної незалежності, виховання національно-державної свідомості, почуття патріотизму, відданості в служінні Батьківщині; вивчення і розуміння закономірностей історичного

процесу становлення Української держави, усвідомлення необхідності широких і міцних зв'язків зі світовою спільнотою, а отже важливості знань про культурний, соціально-політичний і економічний розвиток зарубіжних країн; формування та розвиток в курсантів гуманістичного світогляду, правової свідомості, особистісних якостей, необхідних для професійної роботи та діяльності в громадському суспільстві, формування норм гуманістичної моралі та культури спілкування.

Ураховуючи мету виховної роботи, можна визначити такі напрями її здійснення: світоглядний; національний; соціально-правовий; моральний; естетичний; екологічний.

Реалізація напрямів здійснення виховної роботи безпосередньо пов'язана з тією інформацією, яку курсанти отримують під час навчального процесу. Це може бути здійснене двояко. По-перше, це тематичні тексти, призначені для аудіювання, читання, аналізу, перекладу, відтворення завдання до текстів; різні теми, які мають відношення до майбутньої професійної діяльності курсантів, побутова і культурологічна тематика; матеріали для діалогічного мовлення; технічні засоби навчання: відеофільми, магнітофонні записи, комп'ютерні та мультимедійні програми. По-друге, це слово викладача, тобто виклад уривка навчального матеріалу. Викладу матеріалу викладачем як джерелу нової для курсантів інформації і сьогодні належить провідна роль.

Отже, навчальні матеріали залежно від домінуючих джерел можна поділити на три групи: словесні, наочні і практичні. При цьому розвиваються різні види мислення: словесно-логічне, образне і практично-дійове, що є вкрай необхідним, тому що виховання мислення, розумової діяльності курсантів є також одним із компонентів виховання.

Для опрацювання таких матеріалів можна використовувати різноманітні форми, прийоми і методи роботи:

- аудіювання;

- читання текстів, статей, публікацій з подальшим їх аналізом і обговоренням, висловлюванням своїх думок щодо прочитаного;

проведення бесід, «круглих столів», «брейн-рингів» з метою розвитку монологічного та діалогічного мовлення;

проведення мовленнєвих зарядок, під час яких можна коротко інформувати про важливі події в країні, за кордоном чи в навчальному закладі;

проведення олімпіад на краще володіння іноземною мовою; проведення студентсько-курсантських наукових конференцій, написання рефератів, доповідей і повідомлень; проведення конкурсів на кращий переклад [2, с. 82]. Викладач своїми питаннями чи завданнями орієнтує курсантів на те, щоб вони висловлювали своє ставлення до фактів, подій, явищ суспільного життя, прочитаного чи прослуханого, давали їм оцінку, погоджувалися чи не погоджувалися з думкою викладача чи своїх товаришів, аргументували свою точку зору, обмінювалися думками. Мета таких завдань - наповнити навчальну роботу актуальним змістом, який відповідає вимогам виховного спрямування навчального процесу. Виховний процес, який здійснюється засобами іноземної мови, у свою чергу, має і зворотний вплив на поглиблення знань з іноземної мови, удосконалення навичок і вмінь усної та письмової комунікації, розвиток мислення та розумової діяльності, розширення кругозору.

Але це все буде ефективним лише тоді, коли курсанти будуть переконані в необхідності такої діяльності, у них буде внутрішня потреба в морально-духовному й культурному збагаченні особистості.

Таким чином, у наш час виховний процес набуває ще більшого значення, розширюється і доповнюється новими напрямками, які стають актуальними в зв'язку з розширенням різнопланових контактів України з іншими країнами. У цьому процесі навчання іноземної мови, а «мова - це цілий народ», може значно вплинути на його удосконалення. Іноземна мова має значні виховні можливості залучення курсантів до пізнання, духовної культури та самовдосконалення. Різнобічна і змістовна виховна робота викладача іноземної мови повинна супроводжуватися постійним удосконаленням методичних прийомів і форм.

Список використаних джерел

1. Зеленська О. П. Можливості іноземної мови у вихованні курсантів і студентів вищих навчальних закладів Міністерства внутрішніх справ України / О. П. Зеленська, В. А. Бондаренко // Збірник наукових праць № 44. Частина II. - Хмельницький : НАДПСУ, 2008. - С. 80-82.
2. Колісник В. Виховання: концептуально-психологічний аспект / В. Колісник // Освіта і управління. - 2003. - Т. 6. - № 3. - С. 79-89.